

กรอบการดำเนินงานความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน Comprehensive School Safety Framework (CSSF)

โดย...

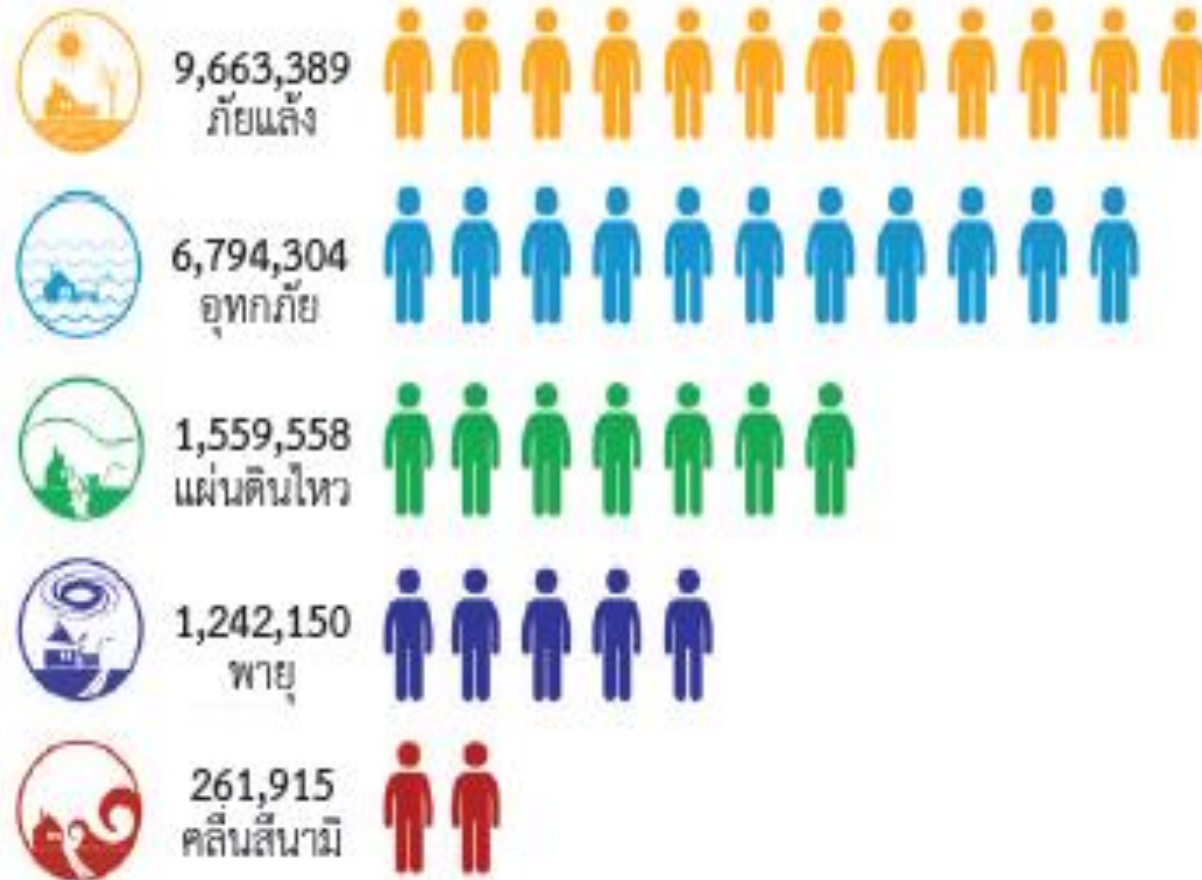
ดร.กนกพร เจริญฤทธิ

ASEAN Safe School Initiative (ASSI) Consultant

การสูญเสียชีวิตจากภัยพิบัติในภูมิภาคเอเชีย

จำนวนผู้เสียชีวิตจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2443 - 2556

ที่มา: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย, 2557

มูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เป็นผลมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ
ระหว่างปี พ.ศ. 2443 – 2556

359 พันล้านบาท
อุทกภัย

314 พันล้านบาท
แผ่นดินไหว

223 พันล้านบาท
คลื่นสึนามิ

167 พันล้านบาท
พายุ

34 พันล้านบาท
ภัยแล้ง

หน่วย: เจริญอุตสาหกรรมสำหรับรัฐ

**การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
เป็นหน้าที่ของใคร??**

กรอบความร่วมมือของโลกในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

กรอบการดำเนินงานเซนได

(Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030)

พันธกิจหลัก

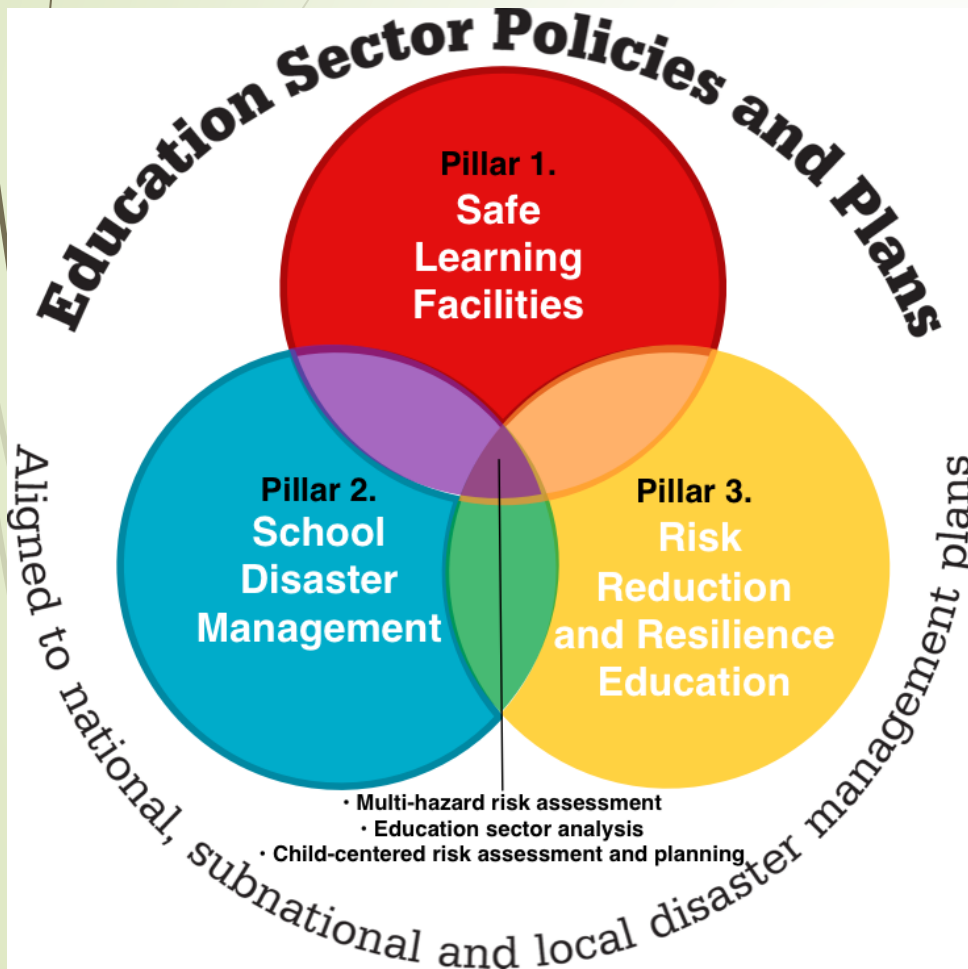
- 1. เข้าใจความเสี่ยงจากภัยพิบัติ – การศึกษา ให้ความรู้
- 2. เสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
- 3. ลงทุนในด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

เพื่อให้พร้อมรับมือและฟื้นคืนกลับ

- 4. พัฒนาศักยภาพในการเตรียมความพร้อมเผชิญเหตุ

กรอบการดำเนินงานความปลอดภัยรอบด้าน ในโรงเรียน (Comprehensive School Safety Framework)

เป้าหมาย 4 ประการ ของความปลอดภัยในโรงเรียนรอบด้าน

ความคุ้มครองครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน

การลงทุนเพื่อการปกป้องด้านการศึกษา

ความต่อเนื่องของการศึกษา

การส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัย

เสาหลักที่ 1 ความปลอดภัยของอาคารและสิ่งปลูกสร้างในโรงเรียน

โครงสร้างโรงเรียนที่ปลอดภัย

- safe site selection
- building codes
- performance standards
- disaster resilient design

Pillar 1. Safe Learning Facilities

- builder training
- construction supervision
- quality control
- retrofit
- remodelling
- structural safety educ
- building maintenance
- non-structural mitigation
- fire safety
- construction as educational opportunity

SYARAT - SYARAT MINIMUM BANGUNAN TEMBOK BATA / BATAKO TAHAN GEMPA DENGAN PERKUATAN BETON BERTULANG

W S S I

Detail Specifications:

- Gording 6/12 cm
- Pen kayu min ϕ 10 mm
- Platbaja 4.40 mm / papan 20.100 mm
- Baut min ϕ 10 mm
- Baut min 2 ϕ 10 mm
- Tulangan min ϕ 10 mm
- Sengkar min ϕ 8 mm jarak < 15 cm
- Kuda-kuda kayu
- Plat baja U 4.40 mm
- Jangkar ϕ 10 mm panjang 25 cm
- Gording 6/12 cm
- Dinding Ampig
- Jangkar min ϕ 10 mm panjang > 40 cm tiap 6 lapis bata/batako
- Sengkar ϕ 8 mm jarak < 15 cm
- Adukan beton
- Kolom beton bertulang 12x12 cm
- Jangkar ϕ 10 mm tiap 1 m
- Balok pondasi 15x20 cm
- Balok lintel diatas kusen 12x20 cm
- Jangkar min ϕ 10 mm panjang > 40 cm tiap 6 lapis bata
- Sengkar min ϕ 8 mm
- Tulangan min ϕ 10 mm
- Kolom praktis
- Balok praktis
- Balok pondasi
- 4 ϕ 10 mm
- 4 ϕ 10 mm
- 4 ϕ 10 mm
- Min ϕ 8 mm jarak < 15 cm
- Jangkar ϕ 10 mm
- pjt > 40 cm tiap 6 lapis bata/batako
- Kolom beton bertulang 12x12 cm
- Balok pondasi 15x20 cm
- Adukan beton
- Pondasi batu kali belah
- Jangkar ϕ 10 mm tiap 1 m
- Bata/batako direndam sampai jenuh sebelum dipasang
- Perhatikan: 1. Mutu bahan bangunan 2. Detail sambungan 3. Mutu pengerjaan 4. Kayu harus di anti rayap

Campuran Adukan Spesi:

- 1 PC (semen)
- 4 Pasir

Campuran Adukan Beton:

- 1 PC (semen)
- 2 Pasir
- 3 kerikil

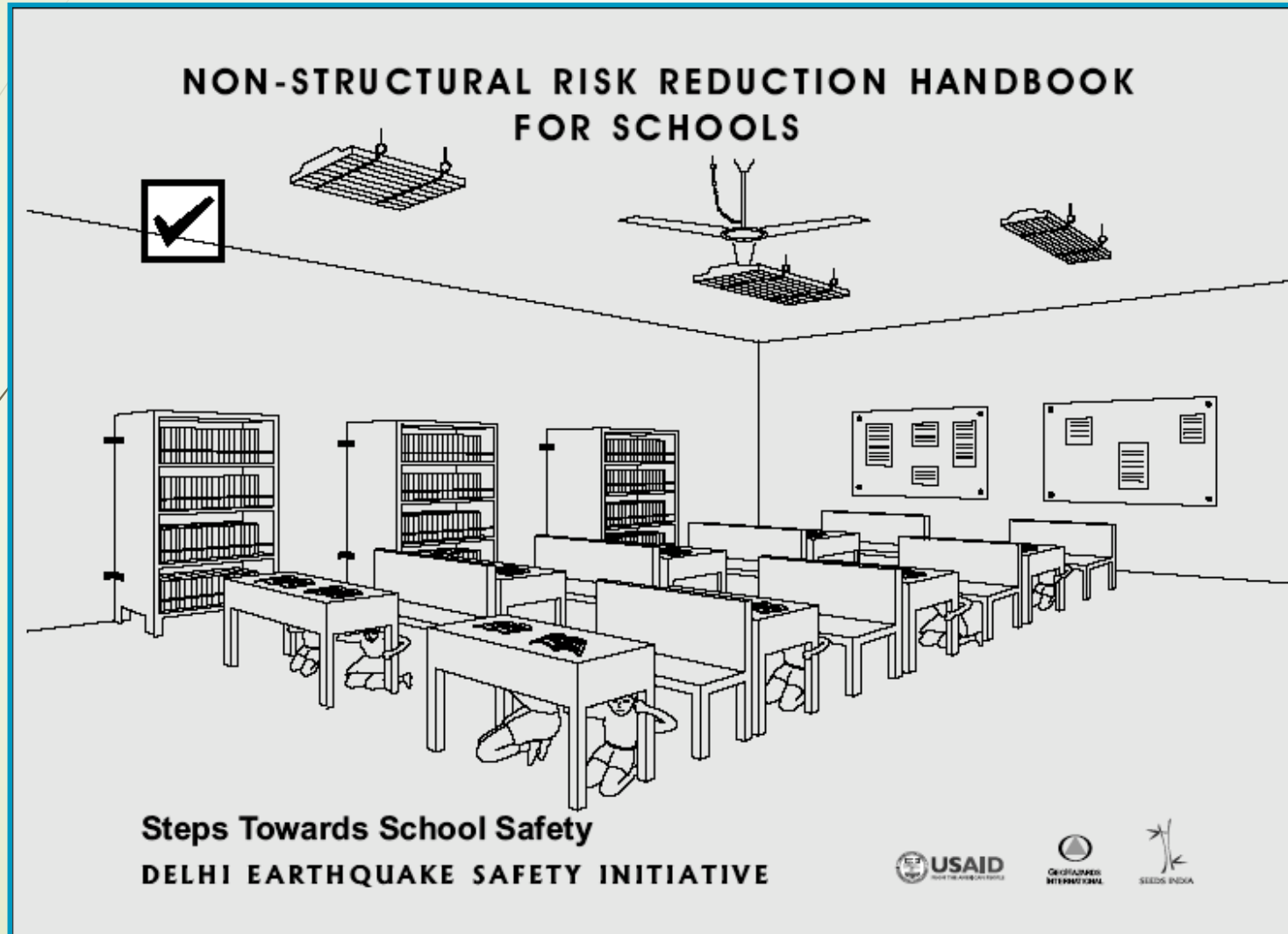
Disiapkan oleh: TEDDY BOEN & REKAN

Bekerjasama dengan: USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

Disiapkan oleh: J. Samalang No. 4 Melingg diwata 10300, Indonesia Telp. +62 21 390 3422, 3181704 Fax. +62 21 395 51143 http://www.usg.or.id

เสาหลักที่ 1 ความปลอดภัยของอาคารและสิ่งปลูกสร้างในโรงเรียน

ความปลอดภัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างโรงเรียน

ความปลอดภัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างโรงเรียน

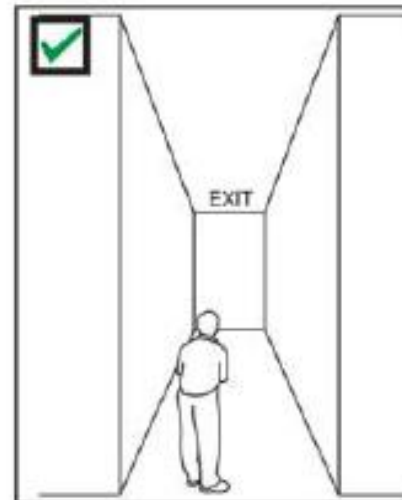
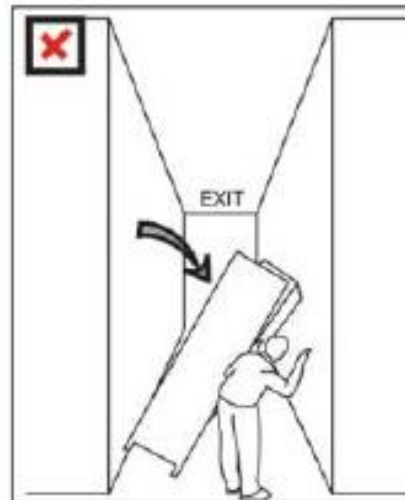
In an earthquake, items inside a building can fall harming people and blocking exits.

Securing such items with simple devices can prevent them from falling and thus save lives and prevent injuries.

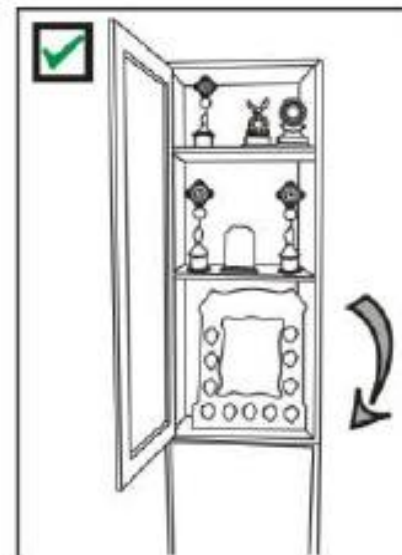
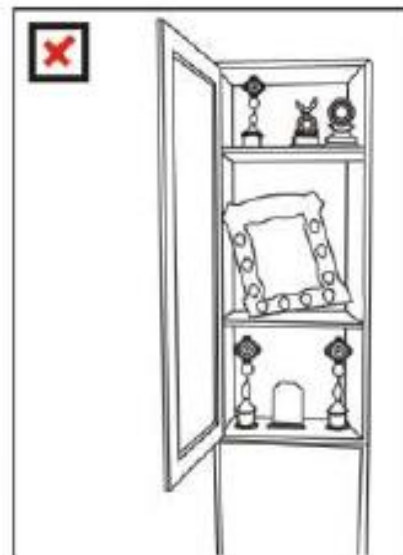

Clear Corridors, Doorways And Exit Paths

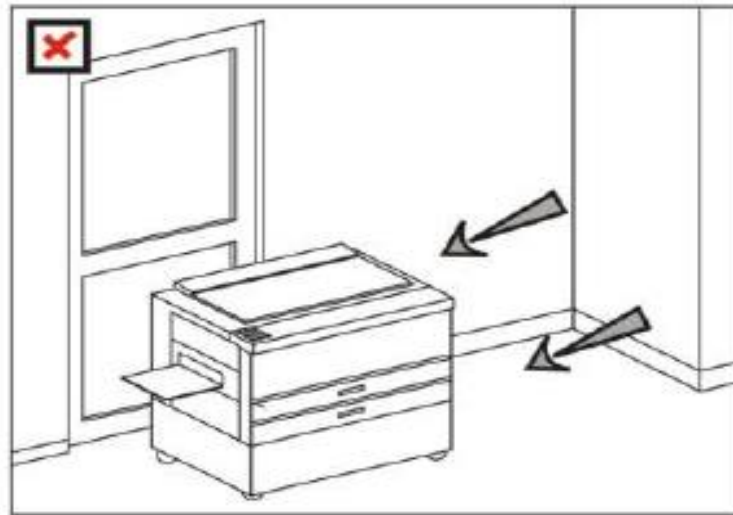
Relocate or re-position items that cannot be secured, so that they do not block exit corridors.

Place Heavy Items Down Low

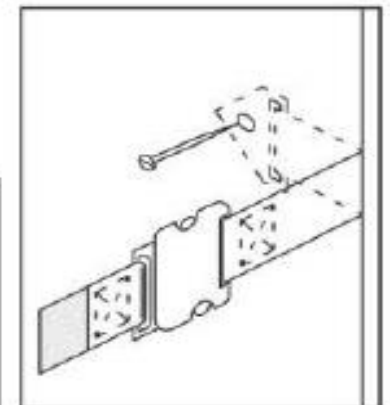
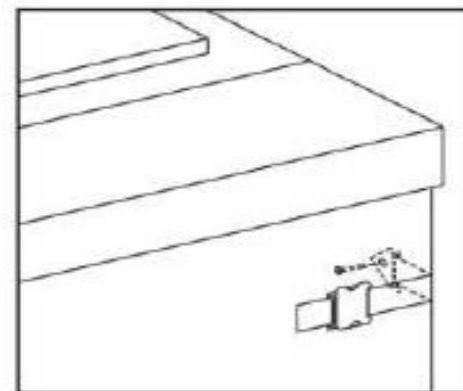
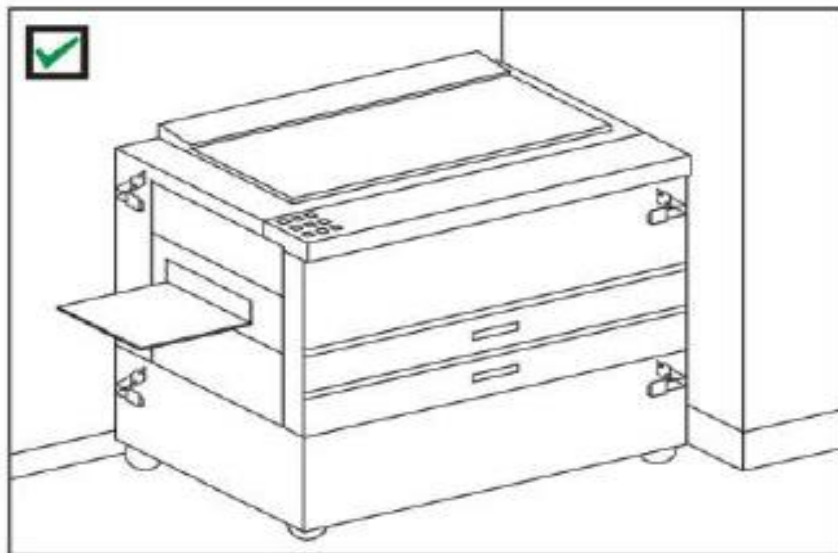
Heavy and breakable items that cannot be secured should be kept below the height of the **shortest** user of the area. Lighter objects can be placed higher up.

Secure Objects That Can Slide

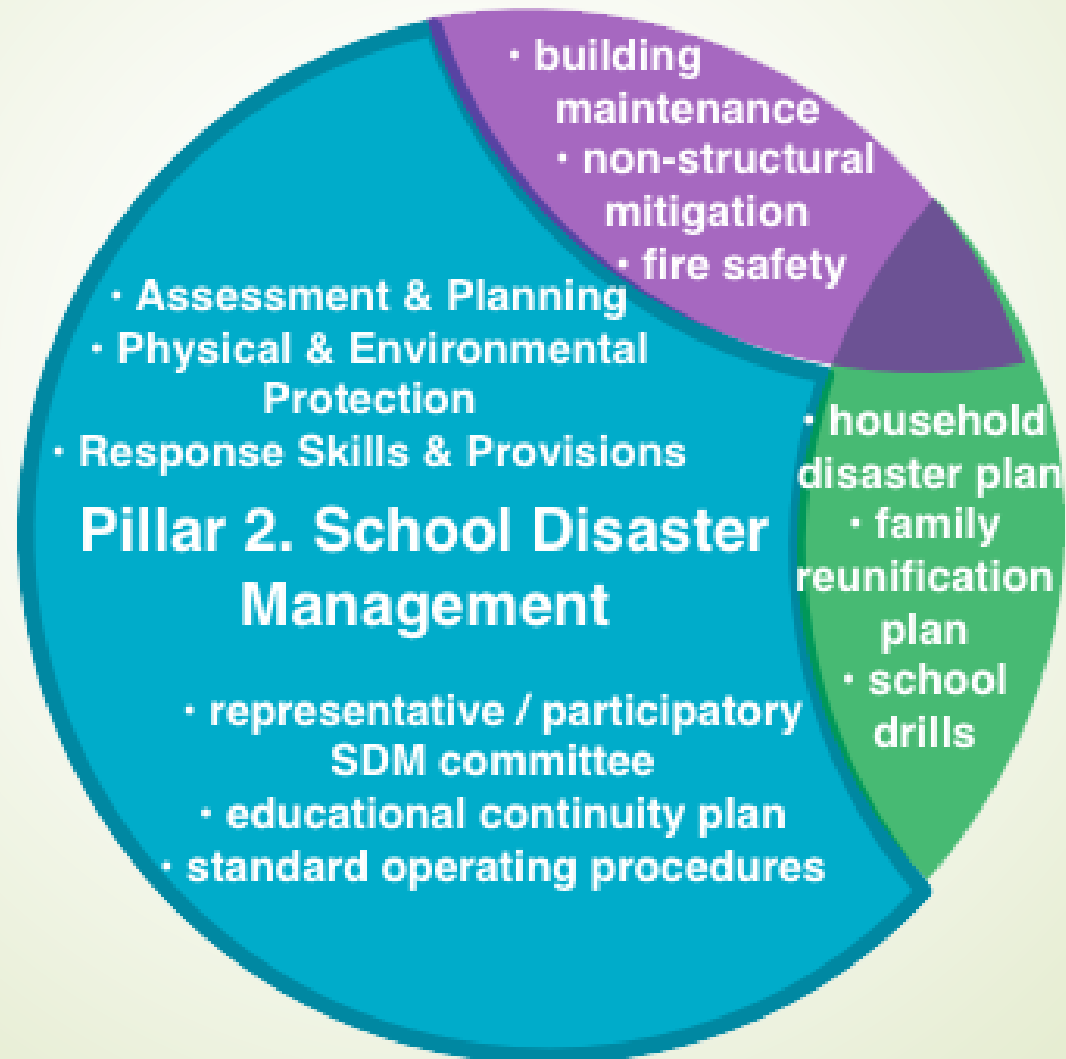

Short squat items with wheels on slippery surfaces can be chained to a hook on the wall, if their width/height ratio is 2/3 or more. Taller items may need to be secured with straps.

Lock the wheels where possible. Different equipment and different models will require different solutions.

เสาหลักที่ 2 การบริหารจัดการภัยพิบัติในโรงเรียน

เสาหลักที่ 2 การจัดการภัยพิบัติในโรงเรียน

2.1 การจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน

2.2 การประเมินความเสี่ยงภัยในโรงเรียนและชุมชน

2.3 การจัดทำแผนความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน

2.4 การฝึกซ้อมแผน

2.5 การดำเนินงานเพื่อความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน

การแจ้งเตือนภัย

การอพยพ

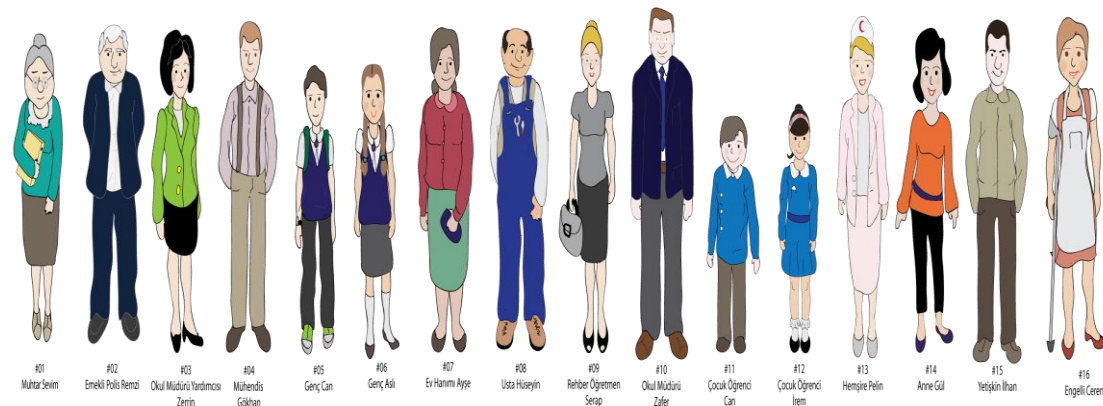
การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

การเตรียมความพร้อม

ศูนย์พักพิงชั่วคราวในโรงเรียน

แผนการศึกษาต่อเนื่อง

การคุ้มครองเด็ก

2.6 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการทำอะไรบ้าง?

- ◆ คณะกรรมการบริหารจัดการภัยพิบัติในโรงเรียนจะพัฒนา ปรับใช้ ดำเนินงาน และทบทวนแผนบริหารจัดการภัยพิบัติของโรงเรียน
- ◆ คณะกรรมการจะเรียกสมาชิกประชุมในต้นปีการศึกษาแต่ละปีและจะมีการประชุมต่อเนื่องเป็นประจำเดือนละครั้ง
- ◆ คณะกรรมการจะเป็นผู้นำในการดำเนินงานเพื่อลดความเสี่ยง วางแผนและซ้อมแผนรับมือ/อพยพ ประเมินผลและปรับแผนฯ ตามความเหมาะสม

ใครควรจะอยู่ในคณะกรรมการบ้าง?

ใครบ้างที่ควรจะเป็นคณะกรรมการในโรงเรียน

- ◆ คณะผู้บริหาร
- ◆ ครู
- ◆ พนักงาน/เจ้าหน้าที่
- ◆ จากทุกแผนกในโรงเรียนหรือไม่?
- ◆ จากทุกอาคารในโรงเรียนหรือไม่?
- ◆ พ่อแม่ผู้ปกครอง
- ◆ สถานักเรียน (โดยเฉพาะในระดับมัธยมปลาย)
- ◆ ตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

เจ้าหน้าที่ตำรวจ / สถานีดับเพลิง

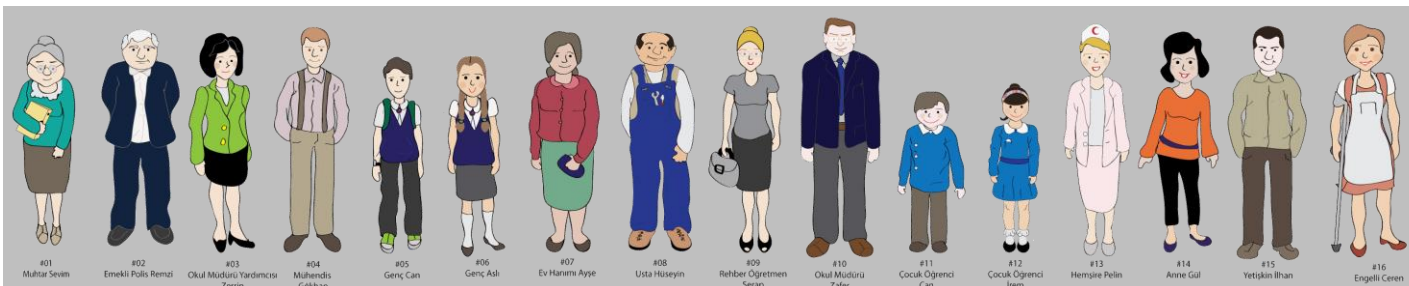
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

หน่วยงานปกครองท้องถิ่น เช่น เทศบาล อบต.

หน่วยงานเครือข่ายภาคธุรกิจ

คณะผู้บริหารโรงเรียน (สำหรับโรงเรียนเอกชน)

โรงเรียน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ

- กิจกรรมกลุ่ม ใช้กระดาษฟลิปชาร์ต 1 แผ่น
- เขียนชื่อ “คณะกรรมการแต่ละฝ่าย” บนหัวกระดาษ
- แบ่งกระดาษเป็น 3 ช่อง

คณะกรรมการฝ่าย

.....

ก่อนเกิดเหตุ	ขณะเกิดเหตุ	หลังเกิดเหตุ
บทบาทหน้าที่	บทบาทหน้าที่	บทบาทหน้าที่

การบริหารจัดการภัยพิบัติในโรงเรียน

การป้องกันและการลดความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเฉพาะ
และการลดความเสี่ยงในชุมชนและโรงเรียน

การฟื้นฟู

การฟื้นฟูการเรียนการสอน
การคืนสู่สถานการณ์ปกติ
การฝึกฝนโดยนำบทเรียนที่ได้รับมาพิจารณาด้วย

การเตรียมพร้อม

การวางแผนเพื่อรับมือภัยพิบัติ
การประสานงานกับทุกภาคส่วน
การฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติ
การวางแผนการติดต่อสื่อสาร

การรับมือ

การวางแผนปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉิน
การปฏิบัติตามระบบ incident command system
การดำเนินการตามขั้นตอนการทำงานในภาวะฉุกเฉิน (SOP)

en

มีกิจกรรมอะไรบ้างในหนึ่งปี?

การบริหารจัดการภัยพิบัติและสถานการณ์ฉุกเฉินในโรงเรียน แผนกิจกรรมประจำปี

เมื่อไร	กิจกรรมอะไร	ผู้รับผิดชอบ
อาทิตย์ที่ 1	คณะกรรมการบริหารจัดการภัยพิบัติและสถานการณ์ฉุกเฉินในโรงเรียน และแต่งตั้งประธานกรรมการ	
อาทิตย์ที่ 1	ทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน	
อาทิตย์ที่ 1	ตรวจสอบว่าทางออกทุกทางไม่ถูกปิดกั้น	
อาทิตย์ที่ 1	ตรวจสอบอุปกรณ์ดับเพลิง	
อาทิตย์ที่ 1	ติดแผนที่ทางหนีภัยของโรงเรียนทั้งทางหนีภัยหลักและทางหนีภัยรองที่มีเครื่องหมายชัดเจนในทุกห้องและระเบียงทางเดิน	
อาทิตย์ที่ 1	ติดแผนที่ของพื้นที่บริเวณรอบ ๆ โรงเรียนที่มีการทำเครื่องหมายความเสี่ยงและทรัพยากรไว้อย่างชัดเจนในสำนักบริหารของโรงเรียน	
อาทิตย์ที่ 1	ตรวจสอบให้ชุดปฐมพยาบาลพร้อมสำหรับการใช้งาน	
อาทิตย์ที่ 1	ประชาสัมพันธ์หมายเลขติดต่อและส่งให้กับพ่อแม่ผู้ปกครอง	
เดือนที่ 1	ทำรายงานการประเมินผลกระทบต่องัยที่มีต่อโรงเรียน และการลำดับความสำคัญของความเสี่ยง (Hazard Impact Assessment & Prioritization of Risk Matrix)	
เดือนที่ 1	ทำรายงานการสำรวจการแบ่งบทบาทหน้าที่ในภาวะฉุกเฉิน (Principal's Survey for Emergency Assignments)	
เดือนที่ 1	พัฒนาแผนฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่	

การดำเนินงานเพื่อความปลอดภัยรอบด้าน ในโรงเรียน

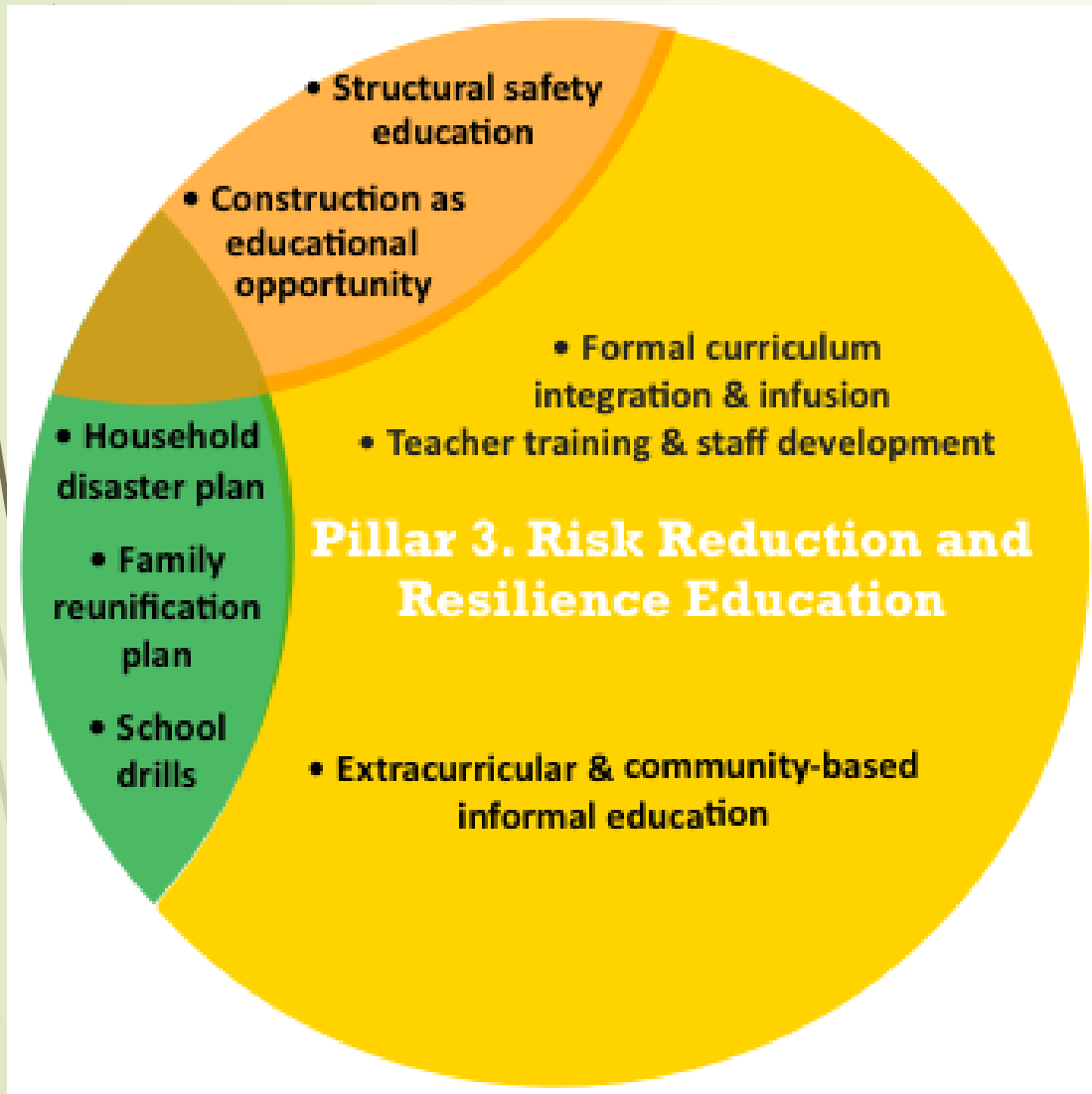
- การแจ้งเตือนภัย (เพื่อเตรียมพร้อม เพื่ออพยพ)
- การอพยพ (แจ้งเตือน หลบหนีไปจุดปลอดภัย ส่งนักเรียนถึงผู้ปกครอง การเดินทางไปศูนย์อพยพ)
- การปฐมพยาบาลเบื้องต้น (ชุดปฐมพยาบาล)
- การเตรียมความพร้อม (เก็บน้ำสะอาด กักตุนอาหารแห้ง เก็บรักษาเครื่องใช้ อุปกรณ์การเรียนการสอน)
- ศูนย์พักพิงชั่วคราวในโรงเรียน (จำกัดการใช้โรงเรียนเป็นศูนย์พักพิง)
- แผนการศึกษาต่อเนื่อง (สอนชดเชย การเรียนการสอนแทนการเข้าชั้นเรียน สถานที่เรียนชั่วคราว)
- การคุ้มครองเด็ก (การเยียวยาฟื้นฟูจิตใจ คำนึงถึงความต้องการพิเศษ ป้องกันการล่วงละเมิดสิทธิเด็ก)

เรียนรู้ด้วยการลงมือทำ: การซ้อมแผนอพยพในโรงเรียน

ทบทวน ฝึกซ้อม และปรับแผน
ซ้อมโดยใช้สถานการณ์จำลอง
ฝึกการรายงานเหตุการณ์และบันทึกการปฏิบัติงาน
ประชุมทบทวนแผนหลังจากการฝึกซ้อม
ทบทวนแผนเป็นประจำและต่อเนื่อง

เสาหลักที่ 3 การจัดการเรียนการสอนเรื่องการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ

- การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรในโรงเรียน
- แนะนำและบูรณาการในหลักสูตรการเรียนการสอนปกติ
- หลักสูตรพิเศษ และให้ความรู้อย่างไม่เป็นทางการโดยมีชุมชนเป็นฐาน

แนวทางการจัดทำหลักสูตร

1. จัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน

- บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา สังคมศึกษา)
- บูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยจัดทำเป็นวิชาบูรณาการ

2. จัดเป็นรายวิชาเรียนเพิ่มเติม หรือแยกรายวิชา

ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอน

แบบฝึกที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกสิ่งของเพื่อเตรียมตัวอพยพ ที่กำหนดให้

ไฟฉาย ขนม เสื้อผ้า เงิน ตู้เย็น ตู้เสื้อผ้า หน้าต่าง
ถ่านไฟฉาย บัตรประจำตัวประชาชน โต๊ะ น้ำดื่ม อาหารสำเร็จรูป
ไม้เขวานเสื้อ สติกดา โฉนดที่ดิน ขวักยาโรค พัดลม บ้าน

1	ไฟฉาย	2	พัดลม
3	ขนม	4	ตู้เย็น
5	เสื้อผ้า	6	ตู้เสื้อผ้า
7	เงิน	8	โต๊ะ
9	โต๊ะ	10	น้ำดื่ม
11	พัดลม	12	อาหารสำเร็จรูป
13	ไม้เขวานเสื้อ	14	บ้าน
15	สติกดา	16	บ้าน
17	โฉนดที่ดิน	18	บ้าน
19	ขวักยาโรค	19	บ้าน
20	พัดลม	20	บ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

- ให้นักเรียนเลือกสิ่งของเพื่อเตรียมตัวอพยพใส่ลงในกล่องสี่เหลี่ยมที่กำหนดให้
- ไฟฉาย ขนม เสื้อผ้า เงิน ตู้เย็น ตู้เสื้อผ้า หน้าต่าง บัตรประชาชน โต๊ะ น้ำดื่ม

ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอน

แบบฝึกที่ 3

ให้นักเรียนเขียนคำอ่านจากคำต่อไปนี้

ตัวอย่าง กัยพิบัติ	อ่านว่า ไพ-พิ-บัต
 ดินถล่ม	อ่านว่า ดิน-ถ-ล-ม-ร-ม ✓
 ไฟไหม้	อ่านว่า ไพ-ห-ม-ร-ม-ร-ม ✓
 น้ำท่วม	อ่านว่า น-ห-ม-ร-ม-ร-ม ✓
 ลมพายุ	อ่านว่า ล-ม-พ-ย-ู-ร-ม ✓
 กัยแล้ง	อ่านว่า ก-ย-แล-ง-ร-ม ✓

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ให้นักเรียนเขียนคำอ่านจากคำต่อไปนี้

- ตัวอย่าง กัยพิบัติ อ่านว่า ไพ-พิ-บัต
- ดินถล่ม ไฟไหม้ น้ำท่วม ลมพายุ กัยแล้ง

ตัวอย่าง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	การนำไปใช้จัดการการเรียนรู้
สังคมศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ ระบุลักษณะสำคัญทางกายภาพ และสังคมของประเทศและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของประเทศ (ส 5.2) • มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่น (ส 5.1) 	<ul style="list-style-type: none"> • เพื่อจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแสดงบริเวณที่ปลอดภัยและไม่ปลอดภัย • กิจกรรมเป็นอาสาสมัครในโรงเรียน

Children's Charter for Disaster Risk Reduction (กฎบัตรของเด็กในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ)

- เพื่อสนับสนุนการพัฒนา
- เพื่อเพิ่มศักยภาพในการตัดสินใจ
- เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของ
- เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำ
- เพื่อสื่อสารข้อมูลให้กว้างออกไป

กิจกรรมกระเป๋านักเรียน

The **Children's Charter for Disaster Risk Reduction (DRR)** has been developed through consultations with more than 600 children in 21 countries in Africa, Asia and Latin America.¹ Children were asked about the impacts of disasters on their lives, the networks that exist in their communities to tackle disasters and their priorities for DRR going forward.

The following abbreviated version of the charter presents five points selected based on the priorities identified by children themselves, grouped together according to the most common themes.

The aim of this charter is to raise awareness of the need for a child-centred approach to DRR and for stronger commitment from governments, donors and agencies to take appropriate steps to protect children and utilise their energy and knowledge to engage in DRR and climate change adaptation.

The full version of the Charter and an action plan will be published by August 2011.²

1) Schools must be safe and education must not be interrupted

"I felt unhappy when I saw the school destroyed by the storm. I did not go to school because the school was destroyed. It happened at night and in the morning my friend and I went to school and found it had been destroyed." child from Laos

2) Child protection must be a priority before, during and after a disaster

"We do not feel protected by anyone in our community" child from Mozambique. In India, children suggested training in life-skills which they feel would *"enable them to protect themselves from risks and troubles"* and that they be provided special care when they are traumatised by disasters.

3) Children have the right to participate and to access the information they need

"I am part of the Emergency Committee that has been created in the community. Our goal is to reduce the disaster risk by implementing the principles of the Community Emergency Plan." child from Dominican Republic.

4) Community infrastructure must be safe, and relief and reconstruction must help reduce future risk.

"Build bridges because every year children miss school in the rainy season when they have to cross gullies, rivers and water channels huge enough to drown them." child from Lesotho

5) Disaster Risk Reduction must reach the most vulnerable

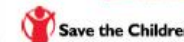
"In my area, there were three children about 4-5 years old. Once they went on the river dyke to avoid the flood water which could make them wet on the street, but they slipped and fell in the river and were drowned because they could not swim." child from Philippines

Children's Charter Pledge

By signing up to the pledge below, you can show your support to make this important **Children's Charter** a reality to improve the situation for children around the world.

"I/We pledge to prioritise and include children in DRR programming. I/We will report on progress at the Global Platform in 2013."

For more information and to sign up to the Children's Charter please visit our website www.childreninachangingclimate.org.

การวางแผนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ผู้พิการที่ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ด้วยตัวเอง

ผู้พิการทางการได้ยิน

ผู้พิการทางสายตา

ความบกพร่องทางสติปัญญา

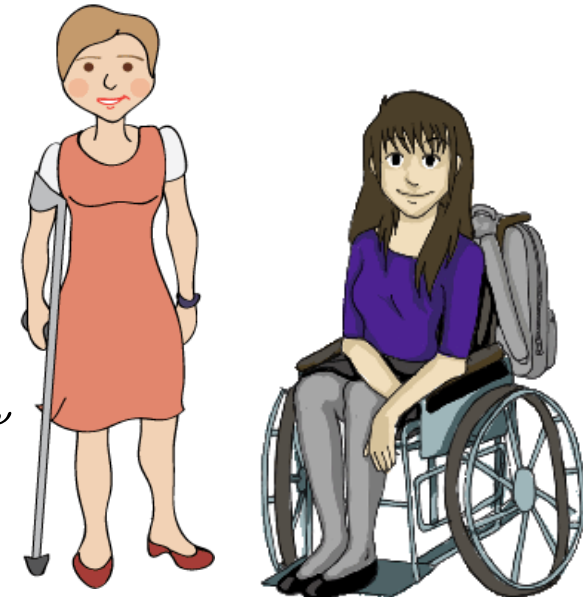
ปัญหาทางจิตเภท

ผู้ป่วยที่มีปัญหาทางการสื่อสาร

ทุกคนควรจะจับคู่กันได้

จ้างผู้ช่วยเพิ่มล่วงหน้า

โรงเรียนมียาและเวชภัณฑ์เก็บสำรองไว้
มากน้อยเท่าไร?

Questions???

